

Groddden

FRÅN NORR TILL SÖDER

Unika porträtt lyfter fram medlemmarnas
betydelse för Lantmännen

EU-BESÖK PÅ SVALÖV

Framtidens jordbruk
imponerar på
EU-delegater

PORTRÄTTET

Gunilla Aschan vill skapa
bättre förutsättningar för
lantbruket

FÖRENINGSSTÄMMA

"Lantmännen börjar
och slutar med våra
medlemmar"

Välkommen att besöka oss

På våra KompetensCenter, utspridda på olika platser i Sverige, har vi samlat den bredd av kvalitetsprodukter och kompetens som Lantmännen Maskin erbjuder inom lantbruk och skogsbruk.

Våra KompetensCenter:

FendtCenter

På våra FendtCenter i Mörap och Vara är vår ambition att visa upp Fendt Full-line. Här kan du provköra och jämföra olika modeller för att få en känsla vad som passar bäst för din verksamhet och här finns gedigen kunskap om både maskiner, teknik, service och reservdelar.

KompetensCenter Skog

Är du intresserad av nya maskiner till din skog? Då ska du besöka KompetensCenter Skog på vår anläggning i Värnamo. Här finns det gott om skogsutrustade Valtra-traktorer, ett antal skogsvagnar samt demoekipage med möjlighet att provköra.

ValtraCenter

På ValtraCenter i Skövde har du alltid Valtra-expertis nära. Inne i lokalen har vi flera traktorer uppradade. Välkommen in i hytten och känn dig för, testa utrustningen och få en känsla för interiören. Vi har också demotraktorer som du givetvis är välkommen att provköra.

KompetensCenter Precisionsodling

På KompetensCenter Precisionsodling i Skurup visar vi gödsel-spridare, växtskyddsprutor och såmaskiner med den teknik som de erbjuder, samt deras terminaler.

Vill du besöka ett kompetenscenter? Prata med någon av våra maskinsäljare för att boka tid. Vi ses!

Tel 0771-38 64 00 | www.lantmannenmaskin.se

Läs mer och hitta kontaktuppgifter:

Innehåll

NR 2 2023

Ledare | 4

Nyplockat | 5

Så funkar det | 9

Ljuset på medlemmarna | 10

Spannmålsanalyser | 12

Porträttet | 14

Kompetens lyfter Maskin | 18

Innovation | 20

Sommargott i hyllan | 21

EU-besök Svalöv | 22

Reportage hos
Bröderna Bladin | 26

Grön gödsel i sikte | 32

Hej tjänsteman | 35

Landet runt | 36

Fem svarar | 37

Gästkrönika | 38

Lantmännen i siffror | 39

Vi i Lantmännen | 40

Emissionshandel | 44

I huvudet på en medlemschef | 45

Korsord | 46

Hur går det egentligen till med utdelning till Lantmännens medlemmar? Grodden förklarar.

9

14

Gunilla Aschan kombinerar livet som lantbrukare med att vara styrelseproffs.

26

Andreas och Marcus Bladin har drivit maskinstation i pappas fotspår sedan 2001.

PÅ OMSLAGET

Fotograf Gustav Wiking har tagit bilderna på omslaget. Under en intensiv vecka i februari bjöds lantbrukare från hela Sverige in till en fotostudio i Stockholm. Personerna på bilderna bär sina egna kläder, men rekvisita som halmbalar, råvaror och verktyg fanns på plats.

LEDARE

Vi fortsätter investera för framtiden

JAG VILL TACKA alla som deltog på Lantmännens föreningsstämma i början av maj. Som vanligt var det mycket givande att träffas, och diskussionerna på stämman visade tydligt att det finns ett stort engagemang bland medlemmar och förtroendevalda, vilket är en styrka för hela Lantmännen.

Särskilt glädjande var det att avtäckta porträttserien "Från norr till söder". Vi har tagit porträttfoton av 20 medlemmar som var och en representerar sitt distrikt. Med dessa foton vill vi lyfta fram våra medlemmar och tydliggöra vem vi arbetar för på Lantmännen. Porträtten kommer att visas internt och i detta nummer av Grodden kan du se de fantastiska bilderna och läsa om hur porträttserien kom till.

DEN ÖVERGRIPANDE POSITIVA utvecklingen för Lantmännen fortsätter. Resultatet för de fyra första månaderna av 2023 var högre än året innan, och särskilt division Energi och affärsområde Swecon fortsätter att leverera mycket starka resultat.

Desto tuffare är det i vår svenska livsmedelsverksamhet. Medan våra internationella livsmedelsaffärer har återhämtat sig bra efter coronapandemin, så har resultatet i Sverige minskat med drygt trettio procent. Höga marknadspriser på råvaror, delvis drivet av den svaga svenska kronan, är en stor utmaning att hantera – liksom konkurrensen från handelns egna varumärken.

I samband med Sveriges ordförandeskap i EU hade vi i maj förmånen att vara värdar för EU-ländernas "CAP-directors" på vår framtidsgård i Svalöv. Det är personer som är ansvariga i respektive land för att implementera EU:s jordbrukspolitik. Vi visade upp hur vi använder den senaste

tekniken, innovationer och odlingsmetoder för att minska miljöpåverkan och öka biodiversiteten samtidigt som vi ökar avkastningen. Besöket fick mycket positiv uppmärksamhet och jag är väldigt glad att vi kunde visa att Sverige ligger i framkant.

INOM KORT STUNDAR årets skördeperiod, och jag önskar både medlemmar och medarbetare lycka till med den kommande intensiva perioden. I skrivande stund är tyvärr många delar av landet drabbade av torka och vi hoppas alla på att regn ska dra in så snart som möjligt.

Den stora osäkerheten i omvärlden fortsätter med både en orolig geopolitisk situation och en osäker ekonomisk utveckling med inflation och höjda räntor. Detta gör att det är svårt att sia om framtiden. Men Lantmännens starka finansiella ställning innebär att vi kan parera de utmaningar vi står inför och att vi kan fortsätta investera i att bygga ett företag och ett svenskt lantbruk i världsklass. 🍀

*Magnus Kagevik
Vd och koncernchef Lantmännen*

Grodden

Redaktion: Grodden, Lantmännen, Box 301 92, 104 25 Stockholm. Växel: 010-556 00 00. Mejl: grodden@lantmannen.com **Ansvarig Utgivare:** Jesper Broberg, 010-556 01 04. **Redaktör:** Hanna Dunér, hanna.duner@spoon.se **Art director:** David Linder. **Omslagsbild:** Gustav Wiking. **Upplaga:** Cirka 20 000 exemplar. Tidningen utkommer med 4 nummer per år. **Tryckeri:** Trydells. **Distribution:** Distribueras som posttidning B till medlemmarna, samt även internt inom Lantmännen. **Adressändring:** Medlemmar: Meddela kundregistret, 010-556 00 00, cf-ssc.kundregister@lantmannen.com. Övriga: kontakta redaktören. **Annonsbokning:** Mediavalet. Kontaktperson: David Martinez-Lundström, david@mediavalet.se, 0735-699 350

Nyplockat

AKTUELLT OCH NYTT FRÅN LANTMÄNNENS VÄRLD

En snällare välling

Semper tillverkar mat åt framtidens viktiga finmakare, barnen. Efter ett långt samarbete med Lantmännen har företaget inför skörden 2023 valt att ansluta sig till Klimat & Natur – Lantmännens program för framtidens jordbruk. Partnerskapet gäller sortimentet för gröt och välling och genom detta vill de vara med och minska sin klimatpåverkan och bidra till en mer hållbar odling av havre, råg och vete. En lite snällare välling helt enkelt!

Programmet innehåller flera åtgärder och odlingsmetoder på gårdsnivå som minskar klimatpåverkan och gynnar den biologiska mångfalden. Ett nytt kriterium för i år är användningen av fossilfri mineralgödsel. Det innebär att klimatpåverkan från en odling kan minska med upp till 50 procent.

Ju fler företag som ansluter sig till Klimat & Natur, desto fler lantbrukare kan ställa om till mer hållbara odlingsmetoder.

Rundvandring i den nya produktionsanläggningen för veteprotein.

INVIGNING

"Viktig milstolpe i vår strategi"

Den 10 maj invigdes Lantmännen Biorefineries nya produktionsanläggning för utvinning av veteprotein (gluten), i Norrköping. Anläggningen innebär en investering på 800 miljoner kronor.

Intresset för växtbaserade proteiner ökar både nationellt och internationellt i takt med att nya användningsområden utvecklas. Råvaran, vetet, kommer direkt från åkermarken och medlemmarnas gårdar – svenska lantbrukare.

– Det är mycket positivt att vi nu kommer att kunna erbjuda fler kunder

vårt högkvalitativa veteprotein, säger Lars-Gunnar Edh, chef för Lantmännen division Energi.

Lantmännen Biorefineries investering betyder att verksamheten i Norrköping expanderar.

– Genom denna investering förstärker vi robustheten i svensk livsmedelsproduktion och ökar exportmöjligheterna. Det är ännu en viktig milstolpe i Lantmännens strategi från jord till bord, säger Magnus Kagevik, vd & koncernchef Lantmännen.

Till den nya anläggningen har ett 30-tal nya medarbetare anställts.

826

MSEK – Det var Lantmännens resultat för första tertialet 2023 – en klar förbättring jämfört med föregående års resultat på 638 MSEK för samma period.

Hur låter Lantmännen?

Delta i Lantmännens foto- och ljudtävling

Vi är alltid i behov av bilder och filmer att använda i vår kommunikation och vi behöver din hjälp. Det är dags för årets fototävling! Den här gången med en ny kategori – **Hur låter Lantmännen?** Vi vill att du ska fånga Lantmännen från jord till bord med motiv som anställda, medlemmar, åkrar, lantbruk, aktiviteter på en gård eller en anläggning, eller våra produkter. Dela dina bästa bilder, korta videor och ljudfiler! Tävligen är öppen juni – augusti för alla som är intresserade av Lantmännen.

Här laddar du upp dina bidrag:
www.lantmannen.se/fototavling/

FOTE GÅRDENS EMBALLAGE
LIDKÖPING
Tel 0510-500 29
070-545 00 29
Fax 0510-500 04
leif@fotegarden.se
www.fotegarden.se

För att få mer information om projektet SMART Silo, samt anmäla sitt intresse, skanna av QR-koden.

TEKNIK

Smidigare foderbeställningar med SMART Silo

LANTMÄNNEN HAR UNDER det senaste året tillsammans med ett trettiotal foderkunder (18 på Gotland och 12 på fastlandet) testat silosensorer på gård inom initiativet SMART Silo. Siloövervakning i olika former har funnits länge, men i takt med att tekniken går framåt ser Lantmännen att det finns möjlighet att nå ut bredare och samtidigt skapa större värde.

SILOSENSORER KAN VARA en smart och enkel lösning för att ge en snabb överblick av foderlager oavsett var man befinner sig. Det är bra för att kunna

beställa rätt kvantitet i rätt tid för att undvika att fodret plötsligt tar slut, och i större utsträckning erhålla planeringsrabatt.

SMART Silo är ett bra hjälpmedel för lantbrukarna. Det innebär förbättringar som färre expressbeställningar och bättre koll på häng i fodersilon.

LANTMÄNNEN UNDERSÖKER NU intresset för tjänsten bland foderkunder. För mer information om projektet, samt intresseanmälan kan medlemmar skanna QR-koden eller gå in på LM2/Foder.

60 ÅR MED MOHEDA

I år är det 60 år sedan de första Mohedavagnarna rullade ut från Lantmännen Maskins anläggningar. Detta gör Moheda till en av Lantmännen Maskins äldsta leverantörer och samarbetspartners. Något vi givetvis vill fira. Under hela 2023 ska Lantmännen och Moheda att uppmärksamma detta på olika sätt. Håll ögonen öppna efter tävlingar, evenemang och erbjudanden.

Han tar rodret för Lantmännen Maskin

I september kliver **Peter Annas**, chef för Lantmännens FoU och innovationsavdelning, in i sin nya roll som vd för Lantmännen Maskin. Hans uppdrag blir att leda och utveckla koncernens maskinaffär – och ytterst, vända lönsamheten.

TEXT Johan Croon

Hur ser du på din nya roll?

– Lantmännen Maskin är en oerhört betydelsefull verksamhet för det svenska lantbruket, våra medlemmar och ägare. Det ska bli kul att jobba inom vår maskinaffär och med den som bas kunna göra skillnad och bidra till ökad produktivitet och lönsamhet i svenskt lantbruk.

Nämn några av bolagets styrkor.

– Vi har starka och bra varumärken, bra samarbetspartners, och en fantastisk personal och kompetens. Vi vill ju förstas bli ännu vassare på det vi gör. Samtidigt gäller det att säkerställa en långsiktig lönsamhet och skapa förutsättningar för det.

Du är en veteran inom Lantmännen med olika roller bakom dig. Vilken är den största utmaningen som ny vd?

– Uppdraget är tydligt – att vända lönsamheten! Jag är medveten om att det är en rejäl utmaning då vi samtidigt vill utveckla verksamheten för att kunna erbjuda en bra servicegrad, och ett utvecklat produkt- och tjänsteerbjudande där vi kan dra nytta av den senaste tekniken.

Vad krävs för att lyckas med detta?

– Vi behöver säkerställa effektiva processer och ett kostnadsledarskap samtidigt som vi satsar framåt. Allt detta skall ske samtidigt som inflation och rörlighet i marknaden pågår. Jag är övertygad om att vi kommer att lyckas med detta!

Vilken är din främsta styrka?

– Det kanske andra skall bedöma, men jag är en obotlig optimist med ett ruskigt engagemang och driv. Jag är positiv och

Peter Annas har lång erfarenhet av Lantmännen i olika roller. Peter efterträder nuvarande vd Leif Thorwaldsson som går i pension till hösten.

älskar att leda team och medarbetare mot högt ställda mål. Jag har också en god förståelse för Kooperationens styrka och inte minst svenskt lantbruk.

Vad ska du göra fram tills du börjar din nya roll?

– Jag ska fullfölja mitt nuvarande uppdrag till sista augusti och samtidigt förbereda mig för mitt nästa. Jag ser också fram emot att träffas i Lantmännens monter på Borgeby och Brunnby. Det är ju sommarens höjdpunkter. Efter det ska jag ha lite semester. ☺

”Jag är en obotlig optimist med ett ruskigt engagemang och driv.”

CERELIA

Lantmännens ärtor på Max meny

NÄR MAX BURGER utvidgar sitt gröna sortiment på menyn blir det Lantmännen Cerealia som ska leverera produkterna. En burgare och vegetariska nuggets, båda baserade på ärtor från svenska gårdar.

– Vi är stolta över att Max har valt oss som leverantör. Genom samarbetet får vi fler att upptäcka goda och hållbara måltider med ingredienser från de svenska åkrarna, säger Kristin Marmsjö, kommersiell chef för Food service på Lantmännen Cerealia i en kommentar.

MAX SYN PÅ hållbarhetsfrågor och reducerad klimatpåverkan går hand i hand med Lantmännens ansvar från jord till bord och plan för ett hållbart och lönsamt jordbruk.

– Att använda ärtor som proteinbas i gröna livsmedel är både gott, nyttigt och viktigt. Max nya produkter bidrar också till att fortsätta utveckla det svenska jordbruket, där ärtan är en utmärkt växelgröda för våra lantbrukare, förklarar Kristin Marmsjö.

Lantmännen har länge arbetat för att öka skördarna av svenskodlade

Samarbetet med Max är ett av många där Lantmännen kan visa upp resultatet av råvaror från svenska gårdar.

baljväxter, samt att använda svenska baljväxter i nya sammanhang. Nu senast i den stora investeringen i en

produktionsanläggning för ärtprotein i Lidköping, som Grodden har rapporterat om tidigare. ●

KLART FÖR UTSÄDE OCH GÖDNING I E-HANDELN

Tack vare feedback från engagerade kunder fortsätter Lantmännen att i rask takt utveckla sin e-handel med ett bredare sortiment. Nu erbjuds möjligheten att beställa vallfrö och fånggrödor online, samt även höstsäde för kommande höstbruk. Inom kort ska även majs finnas till försäljning via kampanj, och under sensommaren kommer det även att finnas växtnäring till kampanjpriser via e-handeln!

GRODDEN 2.2023

Så funkar

Utdelning

Som medlem och ägare i Lantmännen har du rätt till din del av den återbäring och efterlikvid som delas ut. Du är också med och deltar med en insats beräknad utifrån din omsättning med föreningen.

1

Medlemskonton

När du blir medlem i Lantmännen skapas tre konton för dig:

- Konto för insatskapital (inbetalda insatser).
- Konto för emissionskapital (emissionsinsatser eller emitterade insatser).
- Konto för sparmedel.

2

Grundinsats

De första fem åren som medlem går din utdelning i form av återbäring, efterlikvid och insatsutdelning till insatsamortering för att du ska komma upp i grundinsatsen 10 000 kronor. Insatserna samlas på ditt insatskonto.

3

Utdelning

Utdelningen baseras på din omsättning med Lantmännen Lantbruk och Maskin i form av återbäring på det du köpt samt efterlikvid på det du levererat.

Du får även utdelning på ditt insats- och emissionskapital i form av ränta och nya emissionsinsatser.

Visste du att?

Du kan göra en fyllnadsinbetalning av din insats före 30 juni – gäller medlemmar som inte uppfyller grundinsats eller sin beräknade insatsskyldighet. Detta kan du läsa mer om på medlemsbeskedet som skickades ut i maj.

4

Redovisning

Din utdelning redovisas på medlemsbeskedet som skickas ut efter föreningsstämman varje år och som även finns att hämta på LM2 Ekonomi.

ILLUSTRATION: REBECCA HÄGGBLÖM

9

Tillsammans från norr till söder

Lantmännen är sina medlemmar. För att uppmärksamma detta ännu mer har vd och koncernchef Magnus Kagevik låtit föreviga representanter för Kooperationens medlemmar med storslagna porträtt.

FOTO Gustav Wiking

18 000 MEDLEMMAR i 20 distrikt från Norrbotten till Södra Skåne som tillsammans utgör Lantmännens fundament. De ska uppmärksammas, och hyllas! Under årets föreningsstämma avtäckte Magnus Kagevik uppe på scen två av de 20 fotoporträtt som ska smycka företagets kontor och anläggningar som en påminnelse om vilka som utgör Lantmännen.

– Det är fantastiska bilder! Fotografen Gustav Wiking är en erkänd porträttfotograf och jobbar mycket med utomhusporträtt och storslagna miljöer, säger Magnus Kagevik, som har initierat projektet.

ETT LITET OVÄNTAT val blev trots detta, att låta foto-graferingen äga rum i studiomiljö.

– Vi ville ha mer klassiska porträtt mot en fond som sätter maximalt fokus på objektet. Liksom man gör när man porträtterar viktiga och prominenta personer, ville vi visa att våra medlemmar är lika viktiga, säger Mark Robinson, Lantmännens marknadsdirektör, som har drivit projektet.

Urvalet gjordes genom att varje distrikt fick nominera lämpliga kandidater. Utifrån det krävdes avvägningar för att få med ett urval som är lika blandat som hela medlemskåren utifrån bland annat kön, ålder, verksamhetsområde och storlek på gårdar.

Ska porträtten användas på något annat sätt, som i kommersiellt syfte?

– Detta är ett internprojekt för att synliggöra våra medlemmar och det ska inte användas på något annat sätt, avslutar Mark Robinson. ●

Västernorrland, Felix Frölander

Sörmland, Arvid Lindgren

Halland, Mikael Ingemarsson

GRODDEN 2.2023

Östergötland, Peter Borring

Gotland, Emmy Ahlsten

Södra Skåne, Hans Cedergren

Jämtland, Arvid Hultin

Högländet, Linnéa Henrysson

Uppland, Claes Werner

Skaraborg, Magnus Karlsson

FOTOGRAF GUSTAV WIKING

Det finns något poetiskt i att en fotograf som ständigt är i rörelse är så fascinerad av att ta stillbilder. Gustavs kärlek till naturen ger hans outdoorbilder autenticitet och skönhet medans hans porträttbilder speglar inre styrka med samma självklarhet.

Gustav har en omisskännlig blick för det storslagna i vardagen, det kraftfulla, karga och formstarka i naturen.

GRODDEN 2.2023

Till Svalöv

Spannmålsanalyser förläggs på Cereallaboratoriet

Från skörden 2023 ska Lantmännen utföra kvalitetsanalyser på all den spannmål man hanterar. Cereallaboratoriet får huvudansvar för att säkra kvalitet och tillförlitlighet och skapa ett effektivare flöde.

TEXT Ulf Wiman FOTO Johan Bävman

Svalöv, 3 mil sydost om Helsingborg, har ett anrik arv inom växtförädling. Den pampiga byggnad som färdigställdes 1908 för Sveriges utsädesförening är i dag centrum för Lantmännens växtförädling.

I ett närliggande hus finns växtförädlingslaboratoriet, med anor tillbaka till ett kemiskt laboratorium som grundades 1914. Labbet, också känt som Cereallaboratoriet, utgör en central del i Lantmännens analysverksamhet – som nu får än större betydelse.

UPPTRÄPPNINGEN AV analysverksamheten har pågått under flera år och under 2020 beslutades att alla kvalitetsanalyser på spannmål från och med skörden 2023 ska utföras i Lantmän-

Kvalitetssamordnare Annelie Thornberg på Cereallaboratoriet Svalöv utför klorofyllanalys på raps.

nens egen regi. Tidigare anlätades en extern partner. Cereallaboratoriet utför redan idag kvalitetsanalyser för raps och havre, men nu införlivas även korn och vissa veteanalyser i arbetet.

FÖR LANTMÄNNEN ÄR förändringen viktig och ger ännu större möjligheter att kunna ligga steget före i utvecklingen. Då kompetensen finns inom den egna verksamheten blir hela analyskedjan effektivare.

– Vi ser möjligheter att utnyttja våra

resurser effektivare och att långsiktigt utveckla analysverksamheten. Analyserna kommer att göras med samma personal, instrument och metodik, så våra kunder kommer inte att märka någon skillnad, säger Rikard Westbom, som är chef för laboratoriet där tolv personer arbetar.

För kunderna, lantbrukarna, blir det ingen skillnad.

– Vi arbetar enligt en internationell standard som anger riktlinjerna för vår verksamhet. Den säkrar upp att vi har rätt kompetens och att våra resultat är tillförlitliga.

Standarden ligger till grund för den ackreditering som gjorts av Cereallaboratoriet (se faktaruta). Det har i sin tur ackrediterat Lantmännens tio så kallade Lab-on-Sites i Götaland och Svealand, en omfattande process som tagit runt 1,5 år.

– Uppföljningen av ackrediteringen kommer att göras kontinuerligt med revisioner av Swedac samt internrevisioner, säger Henrik Ask, processchef, och den som har drivit ackrediteringsprocessen samt har övergripande ansvar för analysarbetet i södra Sverige.

DAGENS SPANNMÅLSFLÖDE går från leverans och labbanalyser till avräkning och betalning inom loppet av 30 dagar. Analyserna ligger till grund för att rätt kvalitet hamnar på rätt ställe – kvarn, foder eller etanolfabrik – och att lantbrukaren får rätt betalning.

Cereallaboratoriet utför cirka 20 procent av analyserna. Resten görs ute på mottagningarna, Lab-on-site, som fungerar som lokala nav för övriga mottagningar.

Rikard Westbom (t.v.), Magdalena Carlsson och Henrik Ask är tre av huvudpersonerna i projektet för det utökade analysansvaret.

Magdalena Carlsson är analysansvarig på Lab-on-site i Helsingborg, ett av de största.

– Vi har en lagringskapacitet på 250 000 ton och utför omkring 15 000 prover per år. Under skördesäsongen har vi 22 anställda som kör dygnet runt. Det kommer in runt 200 lastbilar per dag och vi får även en stor mängd prover med posten, berättar hon.

FÖRÄNDRINGARNA GÖR DET även enklare för analyslaboratorierna att samarbeta och dra nytta av kompetens och teknik hos andra enheter, exempelvis den avancerade bildanalys som finns hos växtförädlingen i Svalöv. Ytterst kan förändringarna även göra att lantbrukarna får sina pengar snabbare.

– När vi har hela kedjan i eget hus kan vi lägga fokus på utveckling, nya metoder och instrumentoch analyser som gör att vi på sikt kommer att kunna sänka svarstiden, säger Henrik Ask. ●

ACKREDITERING KVALITETSSÄKRAR VERKSAMHETEN

Ackrediteringen av Cereallaboratoriet och ute på alla tio Lab-on-site bygger på den internationella standarden SS-EN ISO/IEC 17025:2018. Laboratorier som följer standarden bedriver en

kompetent verksamhet som ger tillförlitliga resultat. Eftersom verksamheten revideras av tredje part ökar opartiskheten. Ackrediteringen har utförts av myndigheten Swedac.

Ackrediteringen skapar förutsättningar att:

- Uppnå bättre resultat
- Förebygga negativa konsekvenser
- Förbättra ledningssystemets verkan

MELLAN STYRELSE- RUM OCH ÖPPNA LANDSKAP

Aprilsolen värmer de kuperade naturbetesmarkerna i Ullälva utanför Linköping där den första grönskan tittat fram. Gunilla Aschan tar emot utanför sitt gula boningshus, omgivet av välbevarade gårdsbyggnader. Hon är lantbrukaren och styrelseproffset som drivs av viljan att skapa bättre förutsättningar för lantbruket.

TEXT Klara Ledin Höglund FOTO Samuel Unéus

"I de utsatta lägena som lantbrukare är det viktigt att kunna känna att föreningen har ekonomiska muskler att stötta sina medlemmar", säger Gunilla Aschan, ledamot i Lantmännens koncernstyrelse.

D

DEN BROKIGA BLANDNINGEN av vita Charolais, svarta Angus och brunvita Hereford betraktar oss intresserat när vi vandrar runt ägorna. En ko råmar uppfodrande efter sin kalv, som står och tvekar inför att ansluta sig till de andra i hagen.

– Vi låter djuren träna på elstaketen i egen takt i några veckor när de kommer ut på våren. Det har fungerat väldigt bra, särskilt för kalvarna som kan gå mellan tryggheten i ladugården och betet, säger Gunilla Aschan.

Tillgången till mycket naturbetesmarker gör att verksamheten är inriktad på nötköttproduktion och växtodling, djurhållning och växtodling hänger samman i ett kretslopp. Med 80 hektar naturbetesmarker och 180 hektar åkermark, utöver 300 hektar skogsmark, tillhör all mark som syns från det högt liggande boningshuset gårdens ägor.

– Naturbetet ger oss ett öppet landskap med fina ekar och annat som främjar den biologiska mångfalden. Sedan är det ju fint att se på också, säger Gunilla.

I TONÅREN TRODDE hon att det var läkare hon skulle bli. Och föräldrarna pressade henne inte att ta över gården, trots att hon var enda barnet.

– De var noga med att övertagandet inte skulle bli något ok att bära, utan att jag skulle välja fritt vad jag ville syssla med. De var väldigt schyssta på det sättet.

Kanske blev det just därför extra tydligt när släktgården i Ullälva började dra i Gunilla. Hon sommarjobbade på ett sjukhus under gymnasiet men kände att hon inte passade in i den miljön.

– Att få komma hem och jobba med djuren blev en så tydlig kontrast, jag kände att ”det är det här jag vill hålla på med”. Detsamma har vi försökt

Gunilla Aschan med äldsta sonen Wilhelm, som har tagit över driften av familjegården.

säga till våra egna barn, att det är viktigt att man provar sig fram och hittar det man brinner för.

DE FÖRSTA ÅREN som ansvarig för verksamheten var slitsamma, med en gård i behov av upprustning och nya investeringar, samtidigt som barnen var små. Gunilla arbetade dessutom heltid utanför gården, som Sverigechef för Nordeas jord- och skogsavdelning under många år. Ett arbete som ledde till att hon tog sig an sitt första styrelseuppdrag, i skogsbolaget Södras styrelse.

– Min dåvarande chef tyckte att det var ett bra sätt för mig att få kontakter i skog- och lantbrukarvärlden och jag själv tyckte att det kändes meningsfullt att få vara med och påverka. Hon har med åren kommit att bli en eftertraktad tillgång i styrelserna hos bland annat Sveriges djurbönder, HKScan och inte minst hos Lantmännen. 2018 slutade hon på Nordea för att kunna ägna sig uteslutande åt sina styrelseuppdrag vid sidan av arbetet med gården. Samma år drabbades Sverige av den värsta torkan i mannaminne, vilket ledde till en skriande brist på foder.

Gunilla minns hur det mitt i krisen blev tydligt

hur Lantmännen kunde träda fram och hitta en lösning genom bland annat en extrautdelning och tillsammans med andra branschföreträdare förhandla med staten om tillfälliga stöd i samband med torkan.

– Det blev en ögonöppnare för alla tror jag, en katastrof som påminde om när jag satt i styrelsen för Södra efter stormen Gudrun. I de utsatta lägena som lantbrukare, är det också viktigt att kunna känna att föreningen har de ekonomiska musklerna att stötta sina medlemmar.

ÄLDSTA SONEN WILHELM ASCHAN ansluter med två andra lantbrukare från trakten. De har varit och inspekterat rapsfälten som har blivit ansatta av hjortar.

– De snaggar ner de första grödorna på våren. När de är så många är det inte kul, säger han.

Sedan 2018 är det sonen Wilhelm som driver verksamheten och arrenderar marken och byggnaderna på gården. Gunilla och hennes man fortsätter att förvalta och utveckla familjens fastigheter samt att hjälpa till på gården vid behov.

Gunilla är glad över att sonen vill driva verk-

”Det är viktigt att man provar sig fram och hittar det man brinner för”

samheten vidare. Det har inte varit självklart. Hon konstaterar att många barn på landet dras till andra yrken efter att de har sett sina föräldrar vara bundna till arbetet på gården.

– Men vissa söker sig ju tillbaka, det gjorde jag själv och det är jättekul att det blivit så även för Wilhelm. Det känns extra bra med alla investeringar vi har gjort genom åren, nu när vi vet att verksamheten drivs vidare inom familjen.

VID DEN NYBYGGDA ladugården som ligger en bit bort blandas ensilagens fruktigt söta lukt med doften av hö och nöjda, varma djur. Två kalvar har smitit ut på upptäcktsfärd efter grusvägen, men de lommar snällt tillbaka när vi närmar oss. Gunilla blir ombedd av fotografen att hoppa upp på en höbal för en porträttbild, vilket hon gör med imponerande smidighet. Hon kan se en parallell mellan läkaryrket hon drogs till som tonåring och arbetet på gården.

– Båda är yrken som befinner sig nära livet. Att föda upp djur handlar ju i grunden om att se till att de mår bra och är friska, det är ett väldigt meningsfullt arbete. ●

Gunilla Aschan:

Ålder: 63 år.

Bor: På gården i Ullälva utanför Linköping.

Familj: Man och tre barn.

Utbildning: Agronom.

Styrelseerfarenhet i urval: Södra, Sveriges Djurbönder, Scandi Standard, Landshypotek Bank.

Det bästa med livet på gården: ”Längsiktigheten – det är en speciell känsla att vara född och uppvuxen här och se naturens växlingar och få fina grödor och friska djur.”

I takt med att lantbruket och dess maskiner blir alltmer komplexa ökar kraven på leverantörerna. **Lantmännen Maskins kompetenscenter** erbjuder kunderna ökad service och ett samtidigt bredare och mer fokuserat erbjudande. **TEXT** Ulf Wiman

Med kunskap i centrum

Slätten mellan Väner och Vättern är en av Sveriges bördigaste bygder och där lantbrukarna finns ska Lantmännen Maskin finnas. Skaraborg är strategiskt viktigt, men konkurrensen är knivskarp och för ett par år sedan beslutade Lantmännen Maskin att flytta fram sin position i området.

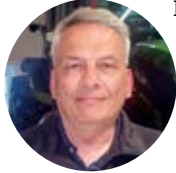
Lösningen blev att etablera egna servicecenter med extra hög kompetens, inriktade på specifika varumärken och med plats att visa upp nya och avancerade modeller. Det fanns redan ett kompetenscenter för skog i Värnamo som förebild.

IDAG HAR LANTMÄNNEN MASKIN två kompetenscenter i området: Fendt-centret i Vara och Valtra-centret i Skövde. Ett tredje, ett vallcenter, ska öppna i Falköping under 2024. Dennis Oskarsson, regionchef Väst, har från start varit drivande i etableringen.

– Med kompetenscentren kan vi öka kunskapen kring produkter och lant-

bruksmaskiner på ett kostnadseffektivt sätt som i slutändan gynnar lantbrukaren. Det är betydligt effektivare att satsa ordentligt på ett kompetenscenter än att göra det på 60 anläggningar. Sedan kan det centret hjälpa andra anläggningar, både med kunskap och sortiment, säger han.

DAGENS TRAKTORER ÄR komplexa, med flera system som interagerar. Kompetensutveckling är därför avgörande för att kunna erbjuda kunderna bästa möjliga service. Centrens mekaniker ska ha en fördjupad kunskap, vilket gör samarbete med tillverkarna extra viktigt.

Dennis Oskarsson.

– Våra mekaniker kommer att gå supportutbildningar hos tillverkarna. Det blir en enorm kvalitetsförstärkning, att vi verkligen kan de grejor vi säljer. Det tror jag är nyckeln till framtiden, säger Dennis Oskarsson.

Bland dem som bäst personifierar centrens kompetens är Joakim Karlsson, mer känd som "Fendt-Jocke". Han har lång erfarenhet som Fendt-mekani-

På Fendt- och Valtra-centren ska expertisen finnas. Kompetensutveckling är därför helt avgörande för att kunna möta kundernas behov.

Välkommen till ValtraCenter

3 frågor till ...
... Daniel Ahlqvist, säljare på Fendt-center i Vara.

Vad är viktigast för er försäljning?
– Att vi får komma ut och köra demos hos kunderna så de verkligen får uppleva hur bra traktorerna är i fält. Med Fendt går det liksom inte bara att lämna ut nyckeln.

Du vann nyligen Väderstads-priset. Vad är viktigast för dig i din säljarroll?
– Att sälja lantbruksmaskiner handlar mycket om att bygga relationer. Man blir ju lite kompis med kunderna och då måste du återkoppla till dem och hålla vad du lovar.

Ser du någon speciell framgångsfaktor?
– Nyckeln är att ta hand om alla kunder, oavsett storlek. Förakta aldrig en liten affär, som en skopa för tiotusen. Nästa gång kanske det gäller en traktor för en miljon.

"Alla som jobbar på centren ska vara extra bra på sitt område, från säljare till tekniker."

Agneta Rudin, Försäljnings- och marknadschef, LM Maskin

ker och har arbetat som demonstratör i Vara sedan centret öppnade i februari 2021. Nu flyttar han och blir huvudperson vid det Fendt-center som precis öppnat i skånska Mörrarp.

KUNDERNA KAN PROVKÖRA traktorerna på centren, men det bästa är att de får provköra i sin hemmiljö, med sina egna redskap. Därför lägger säljarna och Joakim mycket energi på att komma ut till dem.

– Då kan man visa hur de bäst

Joakim Karlsson.

använder maskinerna och kan utnyttja alla funktioner. Det är dessutom viktigt att visa på andra fördelar, som lägre bränsleförbrukning, säger Joakim.

Fendt- och Valtra-centren erbjuder även begagnat, något som blir alltmer intressant för kunderna när nypriserna skjuter i höjden. Efterfrågan är så hög att begagnade traktorer ofta säljs innan de kommit in i visningshallen.

Valtra-centret i Skövde har en nära kontakt med den lokala distriktsstyrelsen.

– Vi diskuterar med dem hur de ser på vår verksamhet, så vi känner att vi är på rätt väg. Tanken är att vi så småningom ska börja med kundpaneler, säger Dennis, som ska stärka länken till lantbrukarna. Han menar att en viktig del av personalens utbildning är att verkligen förstå lantbruket och lantbrukarnas situation.

– Det skulle vara en stor fördel om vi, exempelvis, kan komma ut och provköra vid skörden. Då kan mekanikerna se hur grejorna som de skruvar på varje dag fungerar i sin rätta miljö. ●

”Det går inte att fuska med AI”

Stabil leverans med AI-baserade analysinstrument

Uppsalabaserade Cgrain är det första företaget inom Lantmännen som använder AI som en viktig del i den produkt de tillverkar – ett viktigt instrument för spannmålsanalys.

TEXT Henrik Emilson

När du levererar ditt spannmål görs en visuell inspektion för att se eventuella skador och defekter. Kvalitetskontrollen görs traditionellt av en människa – som granskar mellan 1 200–1 500 kärnor per prov.

– Människan är bra på många sätt, men att få två människor att göra en analys på samma sätt är svårt. Det är dessutom ett tröttsamt arbete att göra dag ut och dag in. Därför ville vi testa om det gick att automatisera med bildanalysteknik, säger Cgrains vd Mikael Åstrand.

DET GICK! Analysinstrumentet som Uppsalaföretaget utvecklat heter Cgrain Value och består av två delar. I hårdvaran hålls fröna in och avbildas. Tack vare spegelbilder kan det fotas i tre olika vinklar – i princip hela kärnan.

– Den andra delen, som kanske är ännu viktigare, är mjukvaran som sedan analyserar bilden. Här använder vi ”deep learning” som är en del inom AI (artificial intelligence). Det går ut på att vi tränar mjukvaran att känna igen saker, som olika typer av defekter, säger Mikael Åstrand.

INSTRUMENTET TAR CIRKA tio bilder i sekunden.

– Det är ganska snabbt! Speciellt när man ser vilken kvalitet bilderna har, det är imponerande.

Han berättar att Cgrain skulle kunna använda AI-tekniken för att göra

”Vi är en av få verksamheter inom Lantmännen där själva produkten baseras på AI”, säger Cgrains vd Mikael Åstrand.

”Människan är bra på många sätt, men att få två människor att göra en analys på samma sätt är svårt.”

programmet självlärande, men att de inte gör det eftersom de då inte kan ta ansvar för analyserna.

– Vi lär den allt vi kan och vi tränar den. Inte minst tillsammans med våra kunder vidareutvecklar vi analyserna som görs.

TROTS DEN LIVLIGA debatten kring AI har Cgrain inte blivit bemötta med

skepsis.

– Av kunderna som har anammat tekniken har ingen gått tillbaka till det manuella sättet. Det är som med en induktionshäll i köket – du vill inte gå tillbaka till din gamla spis. Det fungerar smidigt, du håller i dina prover, trycker på Start och får ett resultat som är objektivt, reproducerbart och korrekt. Det går inte att fuska eller göra fel.

Det hela ger en stabilare leveransmöjlighet, med mindre risk att spannmålet blir underkänt senare i värdekedjan. Cgrain började med havre, fortsatte med korn, malkorn och vete och lär instrumentet att analysera nya defekter och grödor som ris, raps och soja.

– I Sverige är såklart Lantmännen en stor kund, men vi har även sålt Cgrain Value till Kanada, USA, Finland, Kina och Turkiet. Vi finns på de stora spannmålsmarknaderna. 🟢

Sommar i hyllan

Ta fram grillen och ge tid för fikapauser och picknickar när solen tittar fram. Bland Lantmännens konsumentvarumärken finns **spännande produkter som hör sommarkänslan till.**

AV Hanna Dunér

Dressa burgaren

Fullpackad med kidneybönor, tomater och majs. **GoGreen färdiga Salsa Original** är lagom het och passar när hela familjen ska äta. Gott till hamburgaren, köttfärssåsen eller till picknicksalladen.

Testa vego på grillen

Gula ärtor är laddade med protein och tillsammans med noga utvalda kryddor sätter de massor av smak på **GoGreen vegoburgare**. Ärtorna är odlade av svenska bönder!

Härliga havre

Ladda upp med skafferiräddaren havregryn i sommar. Till gröten, chokladbollarna eller svalkande smoothies. **Axas ekologiska fiberhavregryn.**

Lätta plättar

Med **Kungsörnsens frysta plättar** är det enkelt att slänga ihop frukost, fika eller eftermiddagsmellis till barnen. Gjorda med vetemjöl, färska ägg och mjölk från svenska gårdar förstås.

Gör härliga smoothies med frukt, bär och Axas fiberhavregryn i sommar.

En krispigare i sommar

FINN CRISP fortsätter med succén **FINN CRISP Snacks**. Nya smaken Dill & Chives (gräslök) är en härlig sommarsmak att plocka fram som ett krispigt tilltugg. Bakade med 100% fullkornsråg.

Svalöv visar upp FRAMTIDENS JORDBRUK

När ett 70-tal EU-delegater besökte Framtidsgården Svalöv kunde Lantmännen dela med sig av **kunskap och strategier**. ”Det är enormt viktigt att få berätta om vår och Sveriges vision för EU-representanter”, säger Lantmännens vice vd och IT-chef Per Arfvidsson.

TEXT Ulf Wiman, Maud Lindholm FOTO Hans Jonsson, Maud Lindholm

Från en klarblå himmel skiner solen ner på Framtidsgården i Svalöv och det skånska landskapets klargula rapsfält och pilalléer. Det är försommartisdag när Lantmännen tar emot 100 politiker, experter och tjänstemän från EU, gäster från svenska myndigheter liksom lantbruksnäringen och livsmedelssektorn. Dagen då Sverige får visa upp Framtidens jordbruk kunde inte ha varit vackrare.

NÄR LANTMÄNNEN TOG chansen att anordna ett besök för EU:s CAP-direktörer var Svalöv en given plats, enligt Per Arfvidsson, Lantmännens vvd och IT-chef:

– Vi ville visa vår framtidsgård samtidigt som vi pratade om vår ambition för ett alltmer hållbart jordbruk. Det var viktigt att få gå ut i fält för att konkretisera och göra visionen mer lättförståelig.

Just så är dagen i Svalöv upplagd: Efter att ordförande Per Lindahl och vd och koncernchef Magnus Kagevik hälsat välkomna och lyft Lantmännens syn på framtidens hållbara jordbruk, med precisionsodling och växtförädling, delas alla närvarande upp i grupper och guidas ut i fält.

Vid fyra stopp får besökarna höra om precisionsodling, jordbearbetning, sådd, hållbar markartering, hållbar växtnäring och hållbart växtskydd.

– Mycket bra pedagogiskt förklarar! utropar en finländsk delegat vid den första stationen när Camilla Persson (chef för Lantmännens odlingsrådgivning Växtråd) beskriver hur lantbrukare kan dra nytta av kunskap om lerhalten i sina marker.

När Johan Wågstam (teknisk och digital utvecklare) vid nästa station berättar om möjligheterna – och utmaningarna – med Soil & Seed management konstaterar han att dagens lantbru-

Lantmännens näringspolitiska chef Alarik Sandrup tog hand om en av grupperna som besökte de fyra olika stationerna i fält.

”Det var viktigt att få gå ut i fält för att konkretisera och göra visionen mer lättförståelig”.

Per Arfvidsson

”Vi visar att det är möjligt att nå klimatmålen i Parisavtalet också inom primärproduktionen”.

Per Arfvidsson

kare måste vara en modig tusenkonstnär:
– Det är inte så lätt! Och tröskeln är hög. Därför är det viktigt att de som vill får stöd med utbildning och löpande rådgivning.

RUNDTUREN GÅR VIDARE. Jorden ligger torr och sprucken under besökarnas fötter. Nyss var vinden så stark att rådgivarnas ord vid stationerna nästan blåste bort. Nu hettar solen och den ena kavajen efter den andra tas av för att i stället hänga över ägarens arm.
– Kom ut hit, ännu närmare. Samlas här i den här rutan!

Uppmaningen får gästerna vid den avslutande stationen att samlas på den anvisade ytan, som de först får veta är en landningsplats för sånglärkor, en lärkruta, och sedan får lära sig den goda effekten av.

Efteråt är Per Arfvidsson nöjd:
– Vi har fått mycket bra feedback om att vi lyckades med vår föresats att göra arbetet och visionen mer lättförståeligt.
Han kan inte nog betona värdet av möjligheten att på detta sätt lyfta fram Sverige internationellt.
– Vi har antagligen kommit längst i världen inom hållbart jordbruk. Det ger oss ett bra utgångsläge – och det är också enormt viktigt att få visa det och dela Sveriges vision med EU-representanterna, eftersom en hel del regelverk och villkor stiftas i Bryssel.

BESÖKET KAN GE både kort- och långsiktiga positiva effekter, på såväl EU-nivå som på hemmaplan:
– Moderna växtförädlingstekniker och den teknik som kallas gensaxen (CRISPR/Cas9) kan snabba upp och driva utvecklingen. Det är en aktuell fråga där man snart fattar beslut i Bryssel och jag hoppas verkligen att de påverkats av besöket.

Och arrangemanget som helhet mottogs väl av delegaterna, berättar han:
– De var mycket imponerade av dagen och programmet, gården som sådan och den möjlighetsorienterade vision som vi presenterade. Vi visar att det är möjligt att nå klimatmålen i Parisavtalet också inom primärproduktionen.
En gäst som uttryckte tacksamhet var EU-delegaten Ilona Kromane från Lettland. Hon uppskattar Lantmännens tydlighet kring att precisionsodling gör det möjligt att producera mer mat och samtidigt reducera klimatpåverkan.
– I mitt land har vi planer som ska implementeras och nu vet jag att detta är möjligt och kan berätta det. Vi är på rätt väg. Något som ger mig hopp är att de unga är öppna för förändring och anammar de nya verktygen, säger hon.

BAKOM BESÖKET LIGGER ett digert planeringsarbete och Per Arfvidsson uppskattar samarbetet med Landsbruksdepartementet och menar att det ger

Camilla Persson, chef för växtodlingsrådgivningen delar med sig av sin och Svalövs kunskap om precisionsodling och jordbearbetning.

Flera namnkunniga personer deltog i den viktiga debatten om vad som krävs för lantbruket nu och framåt.

positiv energi framåt. Inte minst den samsyn som framkommit om vikten av stöd från politiken:
– Många av lösningarna och teknologierna för att nå miljö- och klimatmålen fram till 2050 finns redan. Men lönsamheten i jordbruket måste öka så att gårdarna klarar de nödvändiga investeringarna. Det ökande hållbarhetsmervärdet måste betalas av konsumenten i slutändan, i butik eller kanske delvis på skattsedeln. Här behöver vi politikernas hjälp att ta fram rätt styrsystem.
Dagen i Svalöv avslutas med en intensiv pannediskussion, där åtta namnkunniga personer ger sin bild av vad som krävs för lantbruket nu och framåt. Samtalet utmynnar i att deltagarna får rikta budskap till publiken.
Ignacio Atance Muñoz, vice generaldirektör för EUs jordbrukspolitik, Spanien, vänder sig till lantbrukare:
– Fundera över var din gård behöver befinna sig om tio år för att fortsatt kunna vara både lönsam och hållbar. Och till alla konsumenter vill jag

säga: Hjälp bönder i den här övergången genom att vara villiga att betala vad det kostar!
I egenskap av lantbrukare riktar sig Lennart Nilsson, från LRF:s riksförbundsstyrelse, till beslutsfattarna:
– En viktig sak är att ni litar på oss. Se oss som en möjlighet och inte som ett hinder!

EU-BESÖKET GÖR det tydligt att Lantmännen har tagit ett ledarskap kring hållbart jordbruk och Per Arfvidsson menar att det förbättrar förutsättningarna för det svenska jordbruket:
– Att vidareutveckla den svenska ledarpositionen och att driva de här frågorna kommer i förlängningen att i högsta grad komma våra medlemmar till godo.
Bussarna med besökarna rullar ut från området och lugnet lägger sig. Med ett fullspäckt program samt välkommen hjälp från vädrets makter kan de ansvariga konstatera att dagen varit en succé! 🍀

På Bröderna Bladins Maskinstation råder full aktivitet inför vårbruket. Andra generationen ägare Marcus och Andreas Bladin har att göra så länge det finns kor som behöver äta.

TEXT Johan Rapp, Henrik Emilson FOTO Samuel Unéus

Maskinerna gör jobbet

DET ÄR KALLT. Dimmigt och ruggigt. Andreas Bladin står på en platå, stor som två fotbollsplaner, som höjer sig över landskapet. Vintersäsongen går mot sitt slut med snöröjning och

sandupptagning, och han väntar på värmen för att jorden ska bli torrare inför vårbruket. För Bröderna Bladins Maskinstation, öster om Linköping, väntar den mest arbetsintensiva perioden på året.

– April är egentligen som mest intensivt med vårbruket då vi kör mycket gödsel samtidigt som företaget kräver lika mycket personal inne i stan för vintersandsupptagning, säger Andreas Bladin.

Tillsammans med brodern Marcus bedriver han på gården Viskeryd i socken Vårdsberg, en mil öster om Linköping, entreprenad – uthyrning av maskiner och förare åt lantbruk. Med en maskinpark om 15 traktorer, 4 hjullastare och andra jordbruksmaskiner har Bröderna Bladin i över 20 år servat lantbrukare inom en radie på 3–4 mil.

DEN I TRAKTEN välkända maskinstationen är ett familjeföretag i andra generationen som startades av deras pappa Dag på 1960-talet efter att en granne behövt hjälp med körning. Ryktet spred sig snabbt och fler lantbrukare började efterfråga hans tjänster. På den tiden fanns ännu inga

anställda i företaget, det var mamma Birgitta och de båda sönerna som fick köra när behovet växte. Då hette företaget Familjen Bladin, och att Marcus och Andreas skulle ta över en dag var givet.

– Jag har kört sedan 1995 och Andreas började år 2000, året efter tog vi över, säger den äldre av bröderna, Marcus.

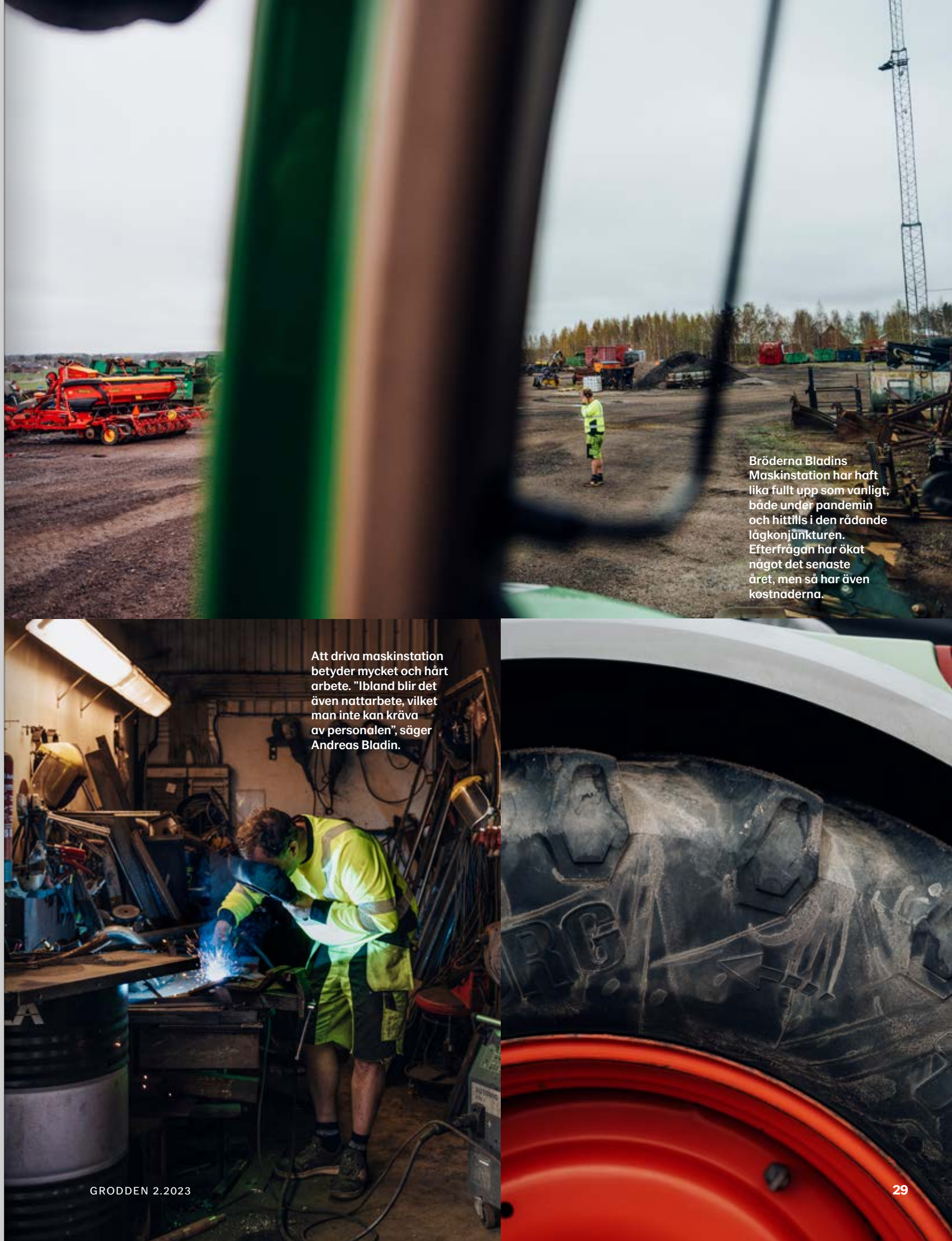
Sedan dess har företaget vuxit organiskt och omsätter idag 33 Mkr med mellan 4 och 8 anställda beroende på säsong. Högsäsongen sträcker sig från mars till oktober, för att kunna anpassa personalstyrkan, tar bröderna in extrapersonal vid behov.

– Som mest är vi totalt 12–13 som kör under den mest intensiva högsäsongen, säger Andreas.

MASKINSTATIONEN BESTÅR AV olika delar, men cirka 70 procent av intäkterna kommer från jordbruk, där kundunderlaget utgörs av runt 350 medelstora lantbruk med olika behov.

– Det är väldigt olika vad de vill ha hjälp med och i vilken omfattning. Vissa är vi hos en gång på hösten och pressar halmbalar, medan andra 40 gånger på ett år där vi kör gödsel, plöjer, hackar gräs och packar – det är mer ett kontinuerligt arbete.

Bröderna Bladins pressar uppemot 25 000 ensilagebalar om året varav 20 000 runda och 5 000 fyrkantiga. På ett år kör de 2 000 timmar →

Bröderna Bladins Maskinstation har haft lika fullt upp som vanligt, både under pandemin och hittills i den rådande lågkonjunkturen. Efterfrågan har ökat något det senaste året, men så har även kostnaderna.

Att driva maskinstation betyder mycket och hårt arbete. "Ibland blir det även nattarbete, vilket man inte kan kräva av personalen", säger Andreas Bladin.

”Det gäller att kunna erbjuda pålitliga maskiner, som inte går sönder, eftersom varje avbrott är en förlust.”

fastgödsel och 3 400 timmar flytgödsel, motsvarande 170 000 kubik. Därutöver blir det pressning av runt 20 000 balar halm samt 5 000 balar som de själva förmedlar till lantbrukskunder.

– Vi är väldigt breda i verksamheten, vissa kollegor har ett lantbruk i botten med spannmål, men vi har bara 50 hektar, så det är ingenting vi kan leva på. Det är körda timmar när det betalar, som gäller för oss, säger Marcus Bladin.

MARCUS HAR HUVUDANSVAR för gödsel ut mot kund, vilket står för 8 Mkr eller en fjärdedel av de totala intäkterna, men som samtidigt kräver nästan hälften av personalresurserna. Andreas sköter entreprenadbiten på vintern, som drar in 7,5 Mkr i intäkter, och som är en växande del av verksamheten. Kommunerna och Trafikverket behöver hjälp med saltning, snöröjning, sandupptagning.

– Någon har väl skrattat och undrat varför vi kör sand, när vi kan köra gödsel. Men vintersand håller vi på med i sex, sju månader, det var precis nu i maj som vi blev klara. Det omsätter ett par miljoner bara det, förklarar Andreas.

För en renodlad maskinstation är det helt avgörande att hålla maskinerna rullande. Varje stillastående timme betyder en kostnad. Andreas berättar att deras två Fendt 211 kör cirka 1 000 timmar på vintern och våren, och nästan inget

under sommaren. Men det är som det ska.

– Målet är att alla maskiner ska gå 1 000 timmar i snitt per år, någon kanske går 1 800 timmar, någon lite mindre. Så kör vi dem 12 000 timmar innan vi byter dem, det är cirka vart tionde år.

Det är tysktillverkade Fendt genom Lantmännen Maskin som gäller, den personliga favoriten för Andreas Bladin är 211.

– Jag gillar allt som är smått, det är smidigt och bra. Fendt över lag är vassast i komfort, och när vi köpte den första traktorn 2008 trodde vi aldrig att det skulle bli några fler.

Men det blev det. Förutom två 211 har maskinstationen en 720, tre 724, fem 828, en 936 och de senast inköpta två 942.

– Fendt är ju något av en Rolls Royce i traktorvärlden. Vi har haft andra märken tidigare, men deras verkstad fungerade inte så bra för vår verksamhet. För oss är service jätteviktigt eftersom vi själva är ett serviceföretag. Vi måste få service för att kunna serva våra kunder.

Hos Lantmännen Maskin får de service dygnet runt.

– Det är en bra verkstad som alltid fungerat sedan farsan bytte till dem för trettio år sedan. Nu får vi förstklassig service. Så fort det händer något kommer de snabbt från Linköping och lagar, förklarar Marcus.

PRECIS SOM SERVICE är kundkretsen stadig, och en del av dagens kunder är tredje generationen. En dag kan övergången till ytterligare en generation aktualiseras även för bröderna Bladin. Andreas var själv i 20-års åldern när han och brodern Marcus tog över efter deras pappa. Hans två egna söner, 18 och 19 år gamla, får göra precis som de vill. Men även om han stöder det fria valet har de varit med sedan barnsben. I sommar ska den äldre, Albin, jobba på en maskinstation i Töreboda och Rasmus ska till en mjölkgård i Målilla, väster om Oskarshamn. Oddsens talar onekligen för att Bröderna Bladins Maskinstation går vidare till en tredje generation.

– Men det dröjer allt ett tag till, säger han. Vi är ju bara i 40-årsåldern! ●

Marcus (t.v.) och Andreas Bladin ansvarar för olika delar av maskinstationen. ”Vi behöver inte prata så mycket med varandra, var och en gör sitt och vi har fullt förtroende för varandra”, säger de.

BRÖDERNA BLADINS MASKINSTATION

Antal maskiner: 15 Fendt-traktorer, 4 Volvo hjullastare, gödselspridare, strängläggare, ensilagemaskiner, snöplögar och annan utrustning.

Om maskinerna: År 2001 var den starkaste traktorn på 160 hästkrafter. Nu är de på upp till 400 hästkrafter.

Två av flytgödselspridarna tar 25 kbm. Fastgödselkörning görs med 16,5 kbm två-stegspridare. Rundbalspressning av hö, halm och ensilage med McHale Fusion kombipress med 23 knivar. Fyrkantspressning med CLAAS Quadranter med snittaggregat. Snöröjning med traktor och plog, och mindre maskiner för cykelbanor.

En stor pusselbit i Lantmännens mål att bli **fossilfria år 2050** är att göra produktionen av mineralgödsel fossilfri. Testerna på gårdar har redan inletts med målet att hitta en optimal gödslingsstrategi.

TEXT Henrik Emilson

Framåt för klimatsmart gödsel

Klimatavtrycket i spannmålsodling utgörs till stor del av produktionen av mineralgödselkväve, samtidigt som effektiviteten i fält avgörs till stor del av tillfört kväve. För att minska klimatavtrycket behövs både fossilfritt producerad gödsel och ett resurseffektivt gödslings-system. Detta jobbar Johanna Taflin, Sustainability project manager, och Nadja Kwick Nastaj, Växtodlingsrådgivare, med.

– Det är alltså inte bara den sista, utan också den största pusselbiten.

DET LÅTER JU enkelt och bra, så varför tillverkar vi inte mer gödsel med fossilfri energi? Johanna förklarar att även om tillverkningen av fossilfri gödsel är grön, så är den mycket energikrävande. Mer än om du använder fossil energi.

– Så är det ofta för fossil användning att det är mer energieffektivt. Det är mycket därför det används. Sedan har man insett att det är dåligt för klimatet.

El är dessutom något vi inte har ett överflöd av, så utmaningen i den här framställningen är hur vi ska sätta ner fötterna, i vilken ordning, och att vi samtidigt bygger ut elsystemet med mer grön el, säger Johanna.

GÖDSELPROJEKTET genomförs under skördeåret 2023–2024 tillsammans med Yara och Göteborgs Universitet. De första leveranserna av vete producerad av fossilfri mineralgödsel ska ske i slutet av sommaren. Johanna poängterar att

slutprodukten kommer att vara exakt samma som den som produceras med fossil energi. Det är framställningen som är skillnaden. Samtidigt testas olika gödningsstrategier. Det är här Nadja kommer in i bilden. Hon har engagerat tio gårdar som odlar enligt Klimat och Natur-konceptet.

– Det var inte svårt att hitta lantbrukare som var intresserade. Jag använder mig av en N-sensor för att mäta markleveransen på varje gård. Det görs genom

att jag placerar ut nollrutor på en representativ del av fältet. På så sätt kan vi se att vi optimerar gödningen på varje gård och inom varje skifte, då får vi en så optimal strategi som möjligt, förklarar hon.

TRE GÅNGER TOTALT besöker hon gårdarna i Skåne och Mälardalen för att göra mätningar. Målet är att hitta en optimal gödslingsstrategi som ger ökad avkastning och minimerar kväveförlusterna från åkermarken. Själva resultatet

av pilotprojektet kommer hon att se först efter skörd.

Johanna berättar att de första åren kommer den fossilfria gödseln att vara en nischprodukt, eftersom den kostar mer än konventionell gödsel, och det är redan en av de dyraste insatsvarorna. Hur kommer kostnaden att påverka den enskilde lantbrukaren?

– Vi har försökt göra en smart lösning i odlingsprogrammet. Lantbrukaren kan fortsätta att köpa sin vanliga

”Genom olika åtgärder kunde vi komma ner från 80 procent fossil energianvändning till under fem procent.”

Växtodlingsrådgivare Nadja Kwick Nastaj, på Framtidsgården Svalöv som är en av pilotgårdarna som ska att testa precisionsgödslingsstrategier.

gödsel, eftersom det är samma typ av produkt. Sedan köper Lantmännen in fossilfri gödsel från Yara och placerar ut den som vanlig gödsel i hela gödnings-systemet, men vi krediterar klimatnyttan till Klimat och Natur-spannmålet. Kontentan är att de ökade kapitalkostnaderna aldrig når lantbrukaren, utan går rakt via oss till slutkonsumenten, samtidigt som klimatnyttan faktiskt skapats, säger Johanna.

HON BETONAR ATT om Lantmännens klimatmål att ha klimatneutral odling 2050 ska kunna nås, måste lösningar som den konventionella gödseln växa och bli en standard.

– Vi har en konventionell gödselproduktion beroende av naturgas, och vi är beroende av gödsel eftersom det är en väldigt stor del av avkastningen. Vi kan inte sluta gödsla, då kan vi inte försörja världen med den mat vi behöver. Men, den konventionella gödseln är en stor belastning på klimatet, som vi måste sänka. Även om vi är tidiga på marknaden är det hög tid att agera, säger hon.

De första resultaten från strategiförsöken kommer att redovisas i slutet av året. 🟢

Johanna Taflin.

Genom olika åtgärder kunde vi komma ner från 80 procent fossil energianvändning till under fem procent. Det intressanta är att gödseln stod för en majoritet av reduktionen, säger Johanna och tillägger:

V O L V O

Leasa din Volvo L25 Electric med stöd av Klimatpremien

Volvo
Eldrivna maskiner

Just nu!
Leasing från
13 635 kr/mån*

swecon.se/electric

Tillsammans med Volvo Financial Services (VFS) har vi idag möjlighet att erbjuda våra kunder en komplett och smidig lösning där det mesta ingår. Marknadens bästa servicemaskin som nu är helt elektrisk till en fast månads-kostnad. Erbjudandet baseras på ett beviljat miljöstöd från Energimyndigheten som VFS både söker och administrerar som en del i vår totalservice till dig som kund!

* Ovanstående månadskostnad är indikativ och villkorad Energimyndighetens utbetalning av Klimatpremien. Bindande offert erhålls av din Sweconsäljare med reservation för kreditgodkännande hos Volvo Financial Services (exkl. moms).

- 5 års avtalstid
- Totalt 2 500 körtimmar
- Service inkluderat
- Fast månadskostnad från 13 635 kr/mån

Kontakta din närmaste Sweconsäljare för att få fullständiga villkor för just ditt erbjudande eller läs mer på www.swecon.se/leasing-electric

SWECON

Hej
tjänste-
man!

Fredrik Askling:

”Kunderna som testat elektriskt kommer tillbaka med ett leende”

FREDRIK ASKLING har fått en helt ny roll där fokus ligger hundra procent inom området elektromobilitet. Sedan i oktober 2022 jobbar han som produktchef för e-mobility på Swecon Sverige.

Elektromobilitet – vill du förklara kort vad begreppet betyder?

– Det innebär att fordon har elektriska motorer i stället för att drivas med exempelvis diesel. Sedan en tid tillbaka har Swecon valt att satsa på elektromobilitet som ett separat spår, där vi jobbar dedikerat och fokuserat bara med det elektriska.

Och vad är ditt främsta uppdrag som produktchef?

– Det är att se till att vi hittar kunder och kan sälja våra elektriska maskiner – en roll som i princip är säljstödande. Jag jobbar tätt med våra säljare, ser till att de känner sig trygga med vad de kan sälja till vilken kund. Tillsammans ser vi till att få fram den bästa lösningen.

Och vad är det?

– Tänk dig en liten elektrisk hjullastare som kan köra inomhus, är knäpptyst, och inte ger några avgaser – där sätter bara fantasin gränsen. Inom lantbruket borde verkligen fler komma och testa för att se fördelarna. De elektriska maskinerna är kanske dyrare, men om man ser till hur mycket bränsle kostar så blir det billigare att köra. De flesta som testat kommer tillbaka med ett leende!

Vad är mest spännande med att jobba med elektromobilitet?

– Att få se den förändring som vi sakta går igenom. Mest tillfredsställande är nog när jag träffar ett företag som har bytt ut en äldre dieselmaskin med höga

Fredrik Askling

Nuvarande jobb: Produktchef för elektromobilitet på Swecon Sverige.

Tidigare roller: Har jobbat på Lantmännen sedan 2008, i rollen som produktspecialist eftermarknad, samt som säljsupport mot det kompakta maskinsegmentet.

Varför tackade du ja till rollen? Elektrifieringen är det mest spännande som hänt branschen på evigheter. Helt omöjligt att tacka nej.

Vad gör du helst när du inte arbetar? Då driver jag ett litet fastighetsbolag tillsammans med min fru. Sedan älskar jag att sitta och dricka kaffe. En verkligt underskattad syssla.

utsläpp mot en elektrisk maskin, och sedan fått alla som jobbar där att känna att det var helt rätt.

Hur långt har Lantmännen kommit på resan mot förnybart drivmedel?

– Vi är ju bara en strimma inom Lantmännen, men om man tittar på anläggningsmaskiner så är väl vi två år in i arbetet. Vi har sålt runt 50 maskiner och jobbar tätt ihop med Volvo CE för att komma vidare med de större maskinerna. Vi har börjat vår elektrifiering, vi driver på och hoppas att det ska skapa värde för våra kunder.

Lantmännen jobbar ju långsiktigt och strategiskt mot de globala målen och elektromobilitet är en del i detta. Varför är ditt arbete viktigt för Lantmännen tror du?

– Vi strävar mot mer hållbarhet inom hela koncernen och vårt arbete är en del av det. Det allra mest miljövänliga är ju det som inte förbrukas. Så förutom det elektriska så jobbar vi på anläggningssidan mot att bli mer resurssparande inom alla områden. Jag hoppas att vi, när vi tittar i backspegeln, kan se att vi var en av de drivande aktörerna inom elektromobilitet! ●

Landet runt

Grodden gör nedslag i några av Lantmännens 20 distrikt.

VÄSTRA SVERIGE

Bjertorpsdagen

Fältvandring, maskinvisning och föredrag på Bjertorpsdagen den 23 maj. Många medlemmar och distriktsstyrelserna från Skaraborg och Västra Sverige var på plats. Dagen bjöd på fina grödor och blommande hösträps.

VÄSTERBOTTEN

Medlemsresa

Distrikt Västerbotten genomförde den 27 april en uppskattad medlemsresa med besök på Fendt och Valtracenter Bjertorp, nötcenter Viken och gårdsbesök hos en av våra medlemmar.

HÖGLANDET

Ungdomsresa

Den 24 april genomförde distrikt Högländet tillsammans med Arlas Smålandskrets en resa till Framtidsgården Viken och Valtra-center i Skövde med avgångselever från Tenhults Naturbruksgymnasium och fem utbytesstudenter från Tyskland. Det bjöds på genomgång och visning av Viken. På Valtracenter visades nya modellen Valtra Q upp.

HÖGLANDET

Fältvandringar på Högländet

Den 23–25 maj ordnade distrikt Högländet fältvandring på olika gårdar i området. Linn Johnsson och Michaela Källner från Lantbruk medverkade och gav goda råd om foder och odling.

SÖDRA SKÅNE

Svalövsdagen

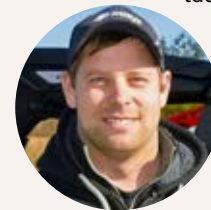
Den 25 maj anordnades Svalövsdagen, en dag som fylldes av nyheter, nyttigheter och trevlig samvaro. Via fyra stationer visade vi upp Framtidsgården Svalöv, och de senaste rapssorterna. En stor intresserad skara lantbrukare från södra Sverige var på plats tillsammans med det bästa av Lantmännens Maskins maskinprogram.

Fem svarar

Johan Halldén

Halldéns Lantbruk AB, Älmhult, nötköttsproduktion och växtodling

– Jag har nyligen startat ett aktiebolag för den del av verksamheten som rör växtodling och nötköttsproduktion. Jordbruksfastigheten har jag i enskild firma. Det finns för- och nackdelar med båda formerna. Som nystartad företagare vill jag på sikt kunna bedriva ett lönsamt företag och visa på bra resultat. Tanken är också att återinvestera i företaget i syfte att verksamheten ska växa. En annan fördel med aktiebolag är säkerheten, att du inte är personligt ansvarig på samma sätt som i en enskild firma.

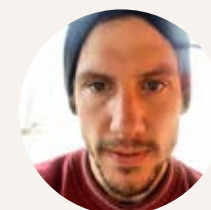
Jenny Karlsson

Tolsjö, Lidköping, växtodling

– Jag och min sambo Christian Sääv tog över jordbruket på föräldragården efter min pappa i fjol. Vi odlar vete, raps, havre och korn och har valt att driva verksamheten som enskild firma. Eftersom jag är nybörjare som företagare kändes det som ett bra val och rekommenderades av vår rådgivare. Det är inget stort jordbruk, totalt har vi cirka 70 hektar inklusive arrenden. En annan anledning till att vi valde enskild firma är att vi är månskensbönder och gör detta vid sidan av våra andra jobb.

Att välja rätt företagsform

Vilken företagsform är bäst som lantbrukare – aktiebolag eller enskild firma, och varför?

Petter Olovsson

Krejstad Gård utanför Gamleby, mjölkproduktion och spannmålsodling

– Jag och min bror Oscar tog nyligen över vår föräldragård i närheten av Västervik. Gården, som har 180 hektar brukad åker och 140 årskor, har tidigare drivits som enskild firma och vi valde att fortsätta med samma bolagsform. Den främsta anledningen är att man ju inte kan äga mark i aktiebolag, sedan får vi se hur det utvecklas framöver. Eftersom vi är två ägare har vi också varit tvungna att bilda ett enkelt bolag som reglerar uppdelningen mellan oss.

Robert Forsberg

Lönsås Grönt, Fornåsa i Motala kommun, grönsaksodling

– Eftersom vi är två delägare och har flera anställda har vi valt att driva det som ett aktiebolag. På så sätt blir det enklare att dela upp kostnader och intäkter. Jag har också en enskild firma där jag bland annat odlar spannmål och potatis. När jag startade den var det främst enkelheten som avgjorde. För en enskild firma behövs inget aktiekapital och det gick snabbt att komma i gång.

Patrik Leo

Lejonets Produktion, Vikbolandet, mjölk- och köttproduktion och spannmålsodling

– Vi har valt att ha aktiebolag för de delar av driften som rör lantbruket, mjölk- och köttproduktionen och entreprenad. Den främsta anledningen är att det gör det enklare att slussa in min son i verksamheten. Jag har drivit lantbruk i 27 år och har även kvar en enskild firma för andra delar av verksamheten, bland annat maskinparken. En fördel med enskild firma är att vissa saker är enklare, till exempel bokföring.

TEXT: LINDA SWANBERG

STEFAN JOSEFSSON

Framgången ligger i att vi drar åt samma håll

SOM FÖRTROENDEVALD I Lantmännen sedan 38 år var jag med och startade en av våra regionala föreningar. Vi var många då som insåg att vi skulle bli starkare och kunna utvecklas bättre om vi bildade ett bolag tillsammans!

Kulturella och strukturella skillnader mellan olika regioner blev i starten en utmaning, men något som över tid har utvecklats till en styrka även det, inte minst genom intressanta diskussioner och berikande utbyten av kunskap och erfarenheter.

Vi ville med det gemensamma bolaget på ett tydligt sätt också visa hela vår värdekedja, vilket ledde till lanseringen av "jord till bord". Även vår industriverksamhet behövde knytas närmare oss lantbrukare och synliggöras mot konsument. Vi beslutade också att Lantmännens gröna grodd skulle lanseras som en symbol för asnsvar, hållbarhet och långsiktigt värde för oss bönder.

SOM FÖRTROENDEVALD HAR jag suttit i många olika bolagsstyrelser, divisioner och råd, och upplevt många duktiga medarbetare som med stort engagemang bidragit till Lantmännens utveckling och framgång. Jag har även fått erfara verksamheter som har haft det tufft medan andra har levererat över förväntan. En portfölj av olika ben att stå på sprider riskerna och levererar ett stabilt resultat över tid.

Kloka företagsförvärv och uppbyggnad av

nya verksamheter har bidragit till Lantmännens tillväxt och positiva kassaflöde, vilket har varit en förutsättning för framgång.

MINA FÖRVÄNTNINGAR OCH visioner om hur Lantmännen skulle utvecklas har överträffats med råge. Vi har dubblat både omsättning och resultat mot vad jag trodde skulle vara möjligt till idag.

"Som förtroendevald har jag lärt mig att ha tålamod"

Detta tack vare många duktiga personer som dragit åt samma håll i väl uppsatta mål i en genomarbetad strategi för Lantmännen. Som förtroendevald har jag lärt mig att ha tålamod, vi behöver fundera och diskutera för att nå fram till gemensamma mål. På så sätt kommer vi fram till kloka beslut. Det går på ett demokratiskt sätt att vara med och styra Lantmännen genom bra kommunikationsvägar, vilket är en styrka!

DET ÄR MED glädje jag ser de yngre förtroendevalda med ett engagemang som inte går att ta miste på. Jag är också glad över att så många yngre medarbetare upplever Lantmännen som en bra arbetsplats vilket borgar för ytterligare framgång.

Min slutsats är att Lantmännen har rönt så stora framgångar och går en ljus framtid till mötes, är tack vare att vi tillsammans har dragit åt samma håll. ●

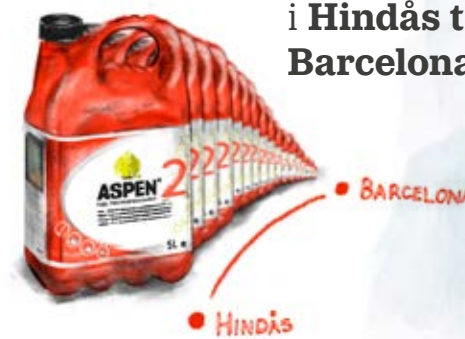
Stefan Josefsson, Örebro/Värmland

Visste du att ...

... allt vetemjöl vi säljer i Norden förpackat i Kungsörns 2 kg-påsar på rad under ett år skulle räcka **1 varv runt jorden.**

... Aspens årsproduktion av 5-litersdunkar skulle på rad nå från fabriken i **Hindås till Barcelona.**

... om man staplar alla pannkakor som Lantmännen Cerealia producerar i sin fabrik i Laholm under en dag motsvarar högen höjden på **3 Eiffeltorn ovanpå varandra.**

... Lantmännen producerar ungefär **1,2 miljoner korvbröd** varje arbetsdag ...

... då behövs också 1,2 miljoner korvar vilket innebär kött från nästan 4 000 grisar och 300 boskap varje dag.

Vi i Lantmännen

HÅLLER DIG UPPDATERAD OM DITT MEDLEMSSKAP I LANTMÄNNEN

På gång

27–28 juni
Skåne

Resa till Malmö och Borgeby fältdagar! Besök på Cerealias kvarn, Lantmännens kontor i Malmö, och Borgeby fältdagar. Läs mer på www.lantmannen.se/borgebyhoglandet

28–29 juni
Björred

Borgeby fältdagar, Sveriges största lantbruksmessa.

5–6 juli
Västerås

Brunnby lantbruksdagar. Mellansveriges största mötesplats för professionella lantbrukare.

26 augusti
Sävsjö

Landsbygdens sommarmöte i distriktet Höglandet hos familjen Brogård i Hylletofta utanför Sävsjö. Distriktsstyrelsen, Lantmännen Lantbruk och Maskin medverkar.

26–28 september
Jönköping

Elmia park, branschmessa för utemiljöer. För alla som arbetar med att anlägga grönytor och få utemiljöer att grönska och växa. Lantmännen är på plats.

10–11 november
Hook

Lantmännendagar i Hook. Distriktet Kristianstad-Blekinge, Kronoberg, Kalmar-Öland och Höglandet bjuder in till intressanta dagar med tema "Svenskt lantbruk i en förändrad tid". Läs mer på www.lantmannen.se/hook23

FÖRENINGSTÄMMA

"Lantmännen börjar och slutar med våra medlemmar"

Medlemmarna hyllades med ståtliga porträtt, och gästtalare Anders Borg uppmanade till optimism, även om de kommande 6–12 månaderna troligtvis blir tuffa. Största glädjeämnet på årets föreningsstämma var den historiskt stora utdelningen – på 1,1 miljarder kronor – som klubbades igenom.

TEXT: FRIDA ANTER FOTO: JOHAN OLSSON

Stämningen var glad och förväntansfull när de 101 fullmäktige från hela landet tog plats i konferenslokalen på Hilton Stockholm Slussen onsdagen den 3 maj för att delta i Lantmännens årliga föreningsstämma.

Även om stämman förstas präglades av de stora utmaningarna i spåren av kriget i Ukraina fanns ett positivt framåtblickande mot bakgrund av hur starkt Lantmännen har stått sig i krisen. Något som konkret visar sig i den rekordstora utdelningen till medlemmarna på 1,1 miljarder kronor.

STÄMMAN FÖRKLARADES ÖPPNAD av ordförande Per Lindahl, som inledde med en kort tillbakablick på ett handelsrikt år både inom Lantmännen och i omvärlden.

– År 2022 blir ett år vi aldrig kommer att glömma. Kriget i Ukraina har lett till ökade kostnader på insatsvaror, råvaror och energi. Detta har drivit upp våra matpriser som drabbar konsumenterna. Men det är viktigt att komma ihåg att om man vill ha bra mat måste det få kosta lite, även om det givetvis ska ske på ett

Vd och koncernchef Magnus Kagevik avtäckte två av de 20 porträtt som låtit göras för att hylla medlemmarna.

effektivt och rimligt sätt, sa Per Lindahl.

HAN LYFTE OCKSÅ det Lantmännens ökade förtroende hos svenska folket och dess beslutsfattare. Och att det finns ett växande intresse hos unga som funderar på sin framtida yrkeskarriär.

– Med ett större intresse för Lantmännen följer också ett ökat ansvar. Ett förtroende tar lång tid att bygga upp men går snabbt att rasera – så vi har mycket att leva upp till, fastslog han, och fortsatte:

– Jag vill att Lantmännen ska vara företaget som går före och inspirerar

"Jag vill att Lantmännen ska vara företaget som går före och inspirerar unga människor att våga satsa på sina lantbruksföretag".

Per Lindahl

"Våra strategiska koncernmål är uppnådda", sa finansdirektör Michael Sigsfors.

unga människor att våga satsa på sina lantbruksföretag. Företaget som finns vid de unga lantbrukarnas sida. Och framtidens lantbrukare förtjänar ett företag i världsklass!

LANTMÄNNEN OMSATTE ÖVER 60 miljarder under 2022 och gör sitt högsta resultat någonsin på över 2,5 miljarder kronor. Styrkan ligger i en diversifierad affärsportfölj, konstaterade Michael Sigsfors, ekonomi- och finansdirektör.

– Trots ett utmanande år har vi uppnått alla våra strategiska koncernmål tack vare att vi levererar ett så starkt

resultat. Vi står väl rustade för framtiden med ett rekordstarkt 2022 bakom oss.

När vd och koncernchef Magnus Kagevik tog plats på scenen valde han att hålla ett inspirerande och framåtblickande anförande.

– Lantmännen ska vara den bästa affärspartner till Sveriges lantbrukare med framgångsrika portföljbolag som bidrar till finansiell stabilitet och minskar riskerna.

INNAN HAN GICK igenom läget inom varje affärsområde berättade han om Science Based Targets, ett ramverk för relevanta

Tidigare finansminister Anders Borg pratade framåtblickande om världsekonomin. Här med ordförande Per Lindahl.

klimatmålsättningar i linje med Parisavtalet, som nu kommer att implementeras inom flera affärsområden inom koncernen framåt.

Magnus Kagevik avslutade med att avtacka två stora porträtt, tagna av fotografen Gustav Wiking, på två av Lantmännens medlemmar.

– Det är med stolthet jag idag avtackar dessa porträtt. Lantmännens verksamhet börjar och slutar med våra medlemmar. Som en hyllning till dem har vi låtit skapa 20 unika porträtt där en medlem representerar sitt distrikt.

UTANFÖR KONFERENSLOKALEN hängde de övriga 18 porträtten att beskåda.

Efter en god lunch fortsatte stämman med gästtalare Anders Borg som pratade om världsekonomin de kommande åren.

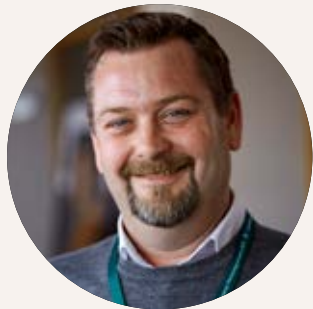
– Det blir 6–12 tuffa månader framåt, konstaterade han, men det finns mycket som ger anledning till optimism: en växande befolkning som behöver mat, ett svenskt lantbruk med bland den bästa djurvelfärden i världen, och inte minst den långt framskridna utvecklingen i Sverige mot ett klimatneutralt jordbruk, avslutade Anders Borg. ●

STÄMMOMINGEL PÅ NÄSTA SIDA →

FÖRENINGSTÄMMA

Röster från mingelgolvet

På Lantmännens föreningsstämma bjöds det på både lunch och fika. Grodden tog chansen att prata med några av deltagarna.

Vad tar du med dig från dagens stämma?

– Det jag mest tar med mig är nog att Lantmännen är ett imponerande och välskött företag.

Christian Radby, lantbrukare, fullmäktige Södra Skåne

Vad tar du med dig från dagens stämma?

– Oj, det är så många intryck. En häftig upplevelse och det är så roligt att få vara med. Sedan har jag ju fått mycket intressant information, exempelvis att Lantmännens anläggning i Laholm producerar tre Eiffeltorn med pannkakor varje dag. Kul!

Cecilia Evenholm Roos, mjölkproducent, Höglandet

Vad har varit mest intressant på årets stämma?

– Det är intressant att det här är en organisation som styrs från gräsrotsnivå – att man som enskild medlem har så stort inflytande. Det är fint att Lantmännen har en diversifierad portfölj och så goda resultat. Sedan var det intressant att få en bakgrund till varför vissa saker har gått bra och andra sämre.

Emil Frölander, mjölkbonde och växtodlare, Västernorrland

Har du varit på stämman förut?

– Ja, det är andra gången på en fysisk stämma. Mycket intressant.

Solveig Stenbock, lantbrukare, fullmäktige Östergötland

Varför är det viktigt att delta i stämman?

– Det känns viktigt att engagera sig i Lantmännen eftersom det är vårt egna bolag. Att försöka påverka. Vårt bolag ska ju vara det som man kan göra bäst affär med – i stället för att göra affärer med andra privatägda, eller kanske danska kooperativ.

Karl Sundkvist, växtodlare, fullmäktige Örebro

Vad har varit mest intressant på stämman?

– Stämman är alltid kul, det är intressant att höra hur det går för företaget. Nu försöker jag ju följa det ändå. Jag bor i Lidköping, så vi har mycket med ärtproteinfabriken där att göra.

Katarina Löfman, mjölkbonde, fullmäktige Skaraborg

MOTIONER

Inte mindre än tio motioner hade kommit in och besvarades under årets föreningsstämma, vilket visar på ett stort engagemang från Lantmännens medlemmar. Läs motioner och motionssvar på: www.lantmannen.se

UNGDOMSRESA

Lärarik roadtripp med distrikt Sörmland

Distrikt Sörmlands bussresa för unga medlemmar till Västergötland i mars blev en succé! Resan anordnades för att visa upp Lantmännens lantbruksnära verksamhet och för att väcka intresse och engagemang hos fler lantbruksintresserade.

Första stopp blev Fendt-center i Vara med visning av nya Fendt 728 gen 7. Fendts kunniga personal bjöd på en guidad tur på Lantmännen Maskins verkstad. Resan fortsatte vidare till Hotell Lumber o Carle i Kvånum för middag, bowling och övernattnig. Dag två

gick färden till Bjertorp med genomgång av verksamheten och gårdens strategi för att införa ny teknik. Besöket avslutades med en titt på maskinparken.

Sista stopp blev Viken med varm sopplunch i snöyran. En sporrande föreläsning av Tillväxtbolaget uppmanade till utveckling och framtidstro, och följdes av rundvandring på gården.

Efter två intensiva dagar återvände deltagarna till Sörmland, tankade med kunskap, inspiration och framtidstro.

Patrick Aulin – ny ledamot

Du har blivit invald som ny ledamot i Lantmännens koncernstyrelse, hur känns det?

– Tack! Jag känner mig stolt och hedrad, men också lite spänd. Det är en stor glädje att få fortsätta som förtroendevald.

Vad tror du att du bäst kan bidra med som ledamot?

– Jag har en logistikbakgrund och stor erfarenhet av mångsidigt företagande. Jag är nog ganska bra på att förstå sammanhanget och se olika perspektiv.

Brinner du för någon särskild fråga?

– Hållbar odling! Jag är född in i lantbruket och har, liksom min far, alltid känt att det är livets passion.

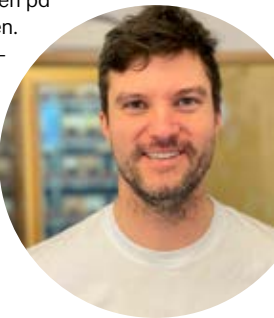
Är du vår nästa ambassadör?

I höst öppnar nomineringarna till ambassadörsprogrammet våren 2024! Är du en av de unga lantbrukare som vill få chansen att lära dig mer om Lantmännen och möta andra i branschen från hela landet? Tveka då inte att anmäla dig! Du kan också nominera någon annan du tycker borde delta.

– Man får en väldigt bra insikt i Lantmännen. Jag fick ett större intresse för att själv vara delaktig och kände en ökad trygghet som lantbrukare och för att göra affärer. Det är också otroligt givande att träffa medlemmar från hela landet där många är i samma situation, som man delade funderingar kring vardagen som lantbrukare med, säger Johan Söderberg, deltagare i ambassadörsprogrammet 2022.

Läs mer om programmet och nomineringen på www.lantmannen.se/ambassador-program

Johan Söderberg.

Hallå ny medlem!

Isak Viklund, Älvsbyn

Välkommen som ny medlem i Lantmännen, hur känns det?

– Det känns jättebra, det var ett stort steg eftersom jag gick in som förtroendevald på en gång. Jag har varit på utbildning i Stockholm för nya förtroendevalda, det var intressant och gav energi att få lära mig mer om allt Lantmännen gör.

Varför valde du att bli medlem?

– Jag har varit i branschen i många år, drivit maskinstation och varit maskinförsäljare. Men så ville jag hålla på med djur så har skaffat dikor. Lantmännen är ju en organisation för lantbrukare och då är det självklart för mig att vara med. Kan

jag dessutom tjäna pengar på mitt medlemskap är det ju dumt att missa den chansen.

Vad har du för förhoppningar med ditt medlemskap?

– Jag hoppas att jag kan få köpa högkvalitativa råvaror till ett så bra pris som möjligt. Foderrådgivarna här uppe är otroligt duktiga, de hjälper till med så mycket och det är svårt att hinna med allt själv.

Vad händer på gården i sommar?

– Vi planerar för att bygga ett mottagningsstall till korna. Men min vision är att de ska få vara ute så mycket som möjligt deras naturliga miljö.

Emissionshandel

Handel med emissionsinsatser

Order-period Nr	Antal köp styck	Antal sälj styck	Transak- tionspris %	Totalt om- satt volym
2022				
9	32	73	138	7 029 453
10	16	33	140	3 635 263
2023				
1	39	50	140	7 419 768
2	32	44	141	5 857 540
3	28	44	143	5 181 360
4	44	81	136	8 878 970

Kompletterande information finns på lantmannen.se/emissionshandel

Kontoöversikt och gällande räntesatser

Lantmännen Lantbruk/Maskin SE	Aktuella räntesatser 24 maj 2023	
Kundrestkontra		
Fakturor, dröjsmålsränta	efter förfallodag	13,45 %
Kundrestkontra		
Finansieringstjänst	efter förfallodag	7,10 %
	efter nytt förfalldatum	13,45 %
Avräkningar ej förfallet	tillgodo	0,00 %
Avräkningskonto	skuld	3,45 %
Avräkningskonto	spannmålsförskott	3,45 %
Avräkningar, disponibelt	endast medlemmar	2,80 %
Sparmedel	endast medlemmar	2,80 %

Har du frågor om dina konton eller sparmedel? Kontakta cf.ssc.kassatjanst@lantmannen.com

I huvudet på en medlemschef

En livsmedelsstrategi kommer lastad

Är det tredje gången gillt eller blir det ett slag i luften även denna gång? Först kom Konkurrenskraftsutredningen år 2015. Den hamnade i byrålådan vid regeringsskiftet. En ny utredning följde som år 2017 resulterade i Livsmedelsstrategi 1.0. Sedan hände inte så mycket. Jordbruksverket och SLU fick några nya uppdrag och pengar omfördelades – något mer blev det egentligen inte för Sveriges bönder. Nu 2023, med ny regering och ny landsbygdsminister, är det dags för Livsmedelsstrategin 2.0. Blir det mer verkstad nu? Kan en uppfräschad strategi bidra till att öka livsmedelsproduktionen i Sverige så som nationella livsmedelsstrategier har gjort i andra länder?

KANSKE, OCH DET i så fall tack vare två faktorer som skiftat läget:

1: FÖRSTÅElsen I SAMHÄLLET för att vi behöver producera mer mat i Sverige har ökat. Först pandemin och så Rysslands invasion av Ukraina har påmint om vikten av tillgång på livsmedel. Att öka självförsörjningsgraden är ett av de viktigaste målen med strategin och ett tydligt stöd från potentiella väljare ökar sannolikheten att politikens ord också ska bli handling.

2: DET FINNS EN större vilja att vara med och bidra inom livsmedelsbranschen. Över 60 företag och organisationer har lämnat in konkreta förslag för att bland annat öka produktionen i Sverige. Livsmedelsbranschen har insett att alla måste hjälpas åt och dra åt samma håll – ett delvis nytt synsätt som Lantmännen aktivt bidragit till.

Lantmännen har lämnat in ett väl genomtänkt och framtidsyftande remissvar till den nya livsmedelsstrategin. Lantmännens förslag syftar till att säkra en robust svensk livsmedelskedja, öka produktionen genom tydligare målsättningar och konkreta satsningar inom innovation, export, beredskap och hållbarhet. Klart och tydligt. Inga konstigheter. *

LIVSMEDELSSTRATEGIER I ALL ÅRA. Till sist handlar det ändå om den enskilda medlemmen. Det är hon eller han som är hjälten. Det är den enskilda bonden som ser till att företaget utvecklas och går med vinst över tid. Att lyckas med det förtjänar respekt och erkännande.

Som Göran Persson, tidigare statsminister och sedan många år lantbrukare i Sörmland, sa när han var inbjuden gästtalare vid Lantmännens Föreningsstämma förra året: "Jag har nu varit både statsminister och bonde, och jag undrar om det inte är svårast att vara bonde".

Jesper Broberg, medlemschef Lantmännen

*Mer om detta går att läsa på Lantmännens hemsida under "Press och nyheter".

Glad sommar!
önskar vi på
Hylte Jakt & Lantman

MOSQUITO MAGNET
Storsäljare!
Myggfälla Mosquito Magnet Pioneer
Täckningsyta på upp till 4 000 m².
Se aktuellt pris på hemsidan

THERMACELL
Myggskydd Portabel MR300C24
Skapar en 20m² skyddszon.
415:-

AL-KO
Inkl. drag & olja
Värde 728:-
T 22-111.7 HDS-A V2 Comfort Trädgårds-traktor
32995:-

HYMA
Vagnar till trädgårds-traktor/åkgreasklippare
Utan nätsidor **2495:-**
Med nätsidor **2995:-**

Farnät Tornado 100 m
Farnät. Godkänt för rovdjursavvisande stängsel med en eltråd.
3399:-

Nyhet!
Vi har ett stort utbud av produkter för Stängsel
Se hela sortimentet på hemsidan.

Husqvarna
336 FR Röjsåg
Med trimmerhuvud, gräsklinga, sågklinga och sele.
5989:-

STIHL
Inkl. åskskydd
Värde 995:-
iMow RMI 422 P
För ytor upp till 1.500 m².
16790:-

Husqvarna
Inkl. åskskydd
Värde 995:-
Automower 305
För ytor upp till 600m².
13889:-

Öppettider i butiken:
Måndag-fredag: 9-18 • Lördag: 9-13 • Dygnet runt på webben!

Alla priser är inklusive moms. Vi reserverar oss för tryckfel, slutförsäljning och eventuella prisjusteringar. Gäller så långt lagret räcker. Eventuell fraktkostnad tillkommer. Se resten av vårt breda sortiment på www.hylte-lantman.com

0345-400 00
www.hylte-lantman.com
Hantverksgatan 15, 314 34 HYLTEBRUK

★★★★★
Prisjakt 4.8 - Trustpilot 4.8 - Pricerunner 4.9

HYLTE
JAKT & LANTMAN

FOTO: SAMUEL UNÉUS

[illegible]

Prova att lösa Groddens eget korsord! Det går att lösa och svara både i pappersform och digitalt. Mejla det lösta korsordet till grodden@lantmannen.se eller posta till Lantmännens medlemsavdelning, Box 30 192, SE-104 25 Stockholm. Skriv **Korsord nr 2/23** i ämnesraden eller på kuvertet. Senast den **31 augusti** vill vi ha ditt svar. Kepsar går till de tio först öppnade och rätta svaren!

VINNARE NR 1/23: Anita Eriksson i Brålanda, Bo Karlsson i Vingåker, Christer Andersson i Smedstorp, Ingrid Asp i Västervik, Lars-Erik Björkqvist i Orsa, Magnus Ericsson i Grillby, Pia Eriksson i Vårgårda, Rigmor Pettersson i Marbäck, Sven Callenberg i Ämål och Sven Dahlberg Tönsen i Kilafors.

Förnamn: _____

Efternamn: _____

Gatuadress: _____

Postnummer: _____

Postort: _____

GRODDEN 2.2023

Agrolkortet ger dig rabatt på över 2000 stationer över hela landet. Se aktuella rabatter hos de olika kedjorna här nedanför.

Allriskskydd 5 år när du köper hemelektronik och hushållsmaskiner. Leveransskydd när du handlar på nätet.

* Fullständiga försäkringsvillkor finns på agrolkortet.se.

Alla inköp samlas på en månadsfaktura och du får upp till 55 dagars betaltid. På fakturan ser du även vilka rabatter du samlat på dig.

På resor som betalas med Agrolkortet ingår avbeställningsskydd och ersättning vid förseningar, missat anslutningsflyg och försenat bagage.

* Fullständiga försäkringsvillkor finns på agrolkortet.se.

15 öre extra sommar- rabatt på CIRCLE K

Du får 15 öre extra rabatt/liter på alla drivmedel på Circle K i Sverige under juni, juli, augusti 2023 när du betalar med ditt Agrolkort. Rabatten krediteras på din faktura.

Ansök och hitta
fullständiga
försäkringsvillkor
på agrolkortet.se

Drivmedelsbratter för näringsidkare	STATION	Diesel öre/liter	Bensin/E85 öre/liter	HVO öre/liter	Biogas öre/kg	AdBlue öre/liter
	Circle K	58	38	60	30	50
	Circle K automat/INGO	48	28	60	20	50
	Circle K Truckdiesel*	48	-	60	-	50
	OKQ8**	60	40	60	-	-
	OKQ8/ Volvo Tanka automat	50	30	60	-	-
	Preem***	63	38	63	-	-
	Preem automat	63	38	63	-	-
	Säifa****	63	-	63	-	-

! Rabatten räknas alltid på pumppriset

*Circle K Truckdiesel har drygt 270 stationer, med höghastighetspumpar avsedda för tung trafik.

****** OKQ8 ger dig även 5 procent rabatt på hyrbil (personbil), hyrsläp och bilkem.

*** Preem ger dig även 10 procent rabatt på motorsmörmedel, bilvätt och bilkem.

**** Sånå cirka 50 stationer i dagsläget se aktuell lista på agrolkortet.se

Kask – Lantmännens egenförädlade kvarnvete

På vår förädlingsstation i Svalöv utökade vi förra året med den senaste tekniken inom växtförädling. Här kan vi ta fram sorter som ökar skördar, har nya kvalitativa egenskaper och är anpassade för klimatförändringar. Vi är experter på växtförädling för vårt nordiska klimat, allt för att säkerhetsställa en framgångsrik växtodling. **Kvarnvete Kask** är framförädlad i Svalöv. Med kvalitéer såsom hög proteinhalt och bra stråstyrka levererar Kask hållbar lönsamhet – nu och i framtiden.

- Hög avkastning
- Odlingssäker
- Starkt strå
- Bra bakningsegenskaper
- Hög proteinhalt